

Kvívíkskempur og víkarknektar

– ein søga úr søguskríninum hjá Ólavsøkuróðrinum

Fyrst í 1970'unum gjørdi áttamannafarið Víkabáturin nógv um seg, og okkurt árið vann hann allar stevurnar. Soleiðis var í 1972, tá ið tann ljósa-grøni úr Vík stovsugaði allar Føroyar fyri gull og ikki varð skalaður av nøkrum. Á ólavsøku hetta árið sluppu teir tó ikki so lætt, tí tá høvdu nakrir sterkir kvívíkingar fingið nokk av teimum ungu víkarknektunum og vildu teimum ann. Tað bleiv ein minniligur róður, har Kvívíkingur gav Víkabátinum ein skarpan gang heilt inn á málstrikinguna.

Tá ið tíðini varð røð frá Argjalandinum og niðan ímóti Skansanum, og har stóð tjúkt av fólki og eygleiddi róðurin. Víkarfólk vóru komin mannsterk at fylgja sínum monnum, men tey blivu sum sligin á nevið, tá ið róðurin byrjaði. Tí hóast tann ljósa-grøni hevði blást alla mótstøðu burtur higartil, so fekk hann ein heilt út av lagi vánaligan start og lá heilt afturi á halanum og speilaði egg, langt aftan fyri Kvívíking, sum ordiliga hevði lagt árar í sjógv og nú kom froðandi sum ein kongur inneftir, á odda fyri øllum feltinum.

Inni á Skansanum stóðu kvívík-

ingar og hálsfevndust og smíltust argandi upp á víkarmenn. Tað sá hvør kleyv, at hetta fóru teir at vinna, og tann, sum pástóð annað, hevði ikki forstand upp á kappróður. Og tað vóru heldur ikki hissini menn, sum sótu við árarar á Kvívíkingi. Knektarnir úr Vík kundu sitið í fanginum á teimum, og aftan fyri breiðu bringurnar arbeiddu hjørtuni heitt og hart fyri sigrinum. Tað skuldu harðir kroppar til at taka kvívíkingar henda dagin.

Men knektarnir úr Vík høvdu ikki

vunnið undanfarnu róðrarnar av ongum, og tað, sum teir ikki høvdu í rástyrki, tað høvdu teir í orku og áralagi, tí teir róðu nevnliga heilt einastandandi væl. Tá ið málið var hálvrógvíð, fóru teir at ota seg stútt og støðugt inn á hinar bátarnar, og tá ið 200 metrar vóru eftir, stungu víkar-dreingir stavnin fram um Kvívíking.

Á Skansanum vóru víkarfólk upp eftir øðrum enda, og Niels Juel Arge, sum útvarpaði henda dagin, var um at springa úr ulpuni av spenningi. Við heitu røddini málaði hann lötuna

(Myndir: Jóhan Carl Dam)

so ljóslivandi, at bátarnir róðu við fullari kraft inni í stovnunum hjá fólki.

Men nú svaraðu kvívíkingar aftur. Beint áðrenn endaspurtin settu teir púra óvæntað trumfin á, og við nøkrum ódnartøkum fingur teir otað seg ein heilan skut fram um Víkabátin. Bátarnir høvdu tá skrætt seg leysar av feltinum, og æran og ólavsøkan skuldu avgerast í tjúgu teimum síðstu tøkunum millum tann grøna úr Vík og tann bláa úr Kvívík.

Um søguskrínið

Søguskrínið er søgusavnið hjá Ólavsøkuróðrinum. Her er mong stuttlig søgan og myndin at finna, og til hvørja ólavsøku grava vit niður í skrínið og fortelja tykkum eina søgu frá farnum ólavsøkum. Tað kann vera um gamlar ólavsøkvinnarar, um stuttligar hendingar, um tann, sum tapti alt, um eitt forelskili á kaiini, ja, hvør veit, hvat í skríninum býr.

Tá verður ikki tigandismessa

(Mynd: Norðlýsið)

– Tobbi heldur steypa-røðuna á ólavsøkuróðrinum

Einki festivitas uttan eina talu, og til steypahandanina á ólavsøkuróðrinum, sjálvum klimaksinum hjá tjóðarítróttinum, skal tað vera ein dundurtala, tað sigur seg sjálvt.

Ein teirra, sum hevur fynd og pondus til at levera vøruna, er Tórbjørn Jacobsen, orðaríki og reystilligi røðarin av Glyvrum. Maðurin bleiv spurður, og hann segði gamaní!

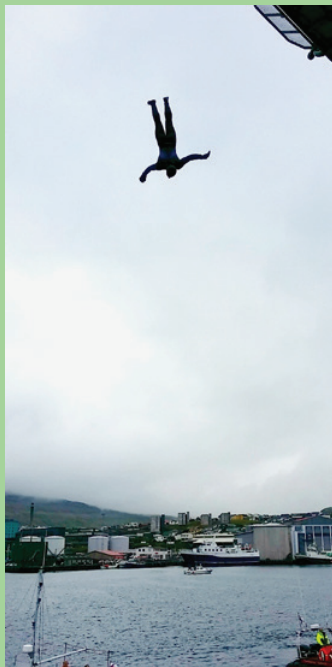
Tobbi fær fríar teymar og sleppur ordiliga at skríva upp fyri hitanum og at seta futti í fólk. Eitt er ið hvussu

er vist: Tað verður ikki tigandismessa, har sum Tobbi er.

Tobbi verður fyrstur á pallin og fer at røða í sambandi við steypini, sum verða latin vinnarunum av ólavsøkuróðrinum. Seinni talur er Róðrarsambandið vertur fyri í sambandi við føroyameistararnar.

Gleðið tykkum til ólavsøkuróðurin. Gleðið tykkum til nøkur mergjað orð. Gleðið tykkum til Tobba.

Springið

Fyrst og fremst eru tað drúgvu royndirnar frá fimleikinum, sum gera menninar førar fyri at gera útlopin.

kontrolleraður ørskapur á ólavsøkuróðrinum

Summir menn fáa hæddarskrekk, bara teir hyggja niður í ein kaffikopp. Aðrir skulu bæði hava rós og sós frá konuni, um teir hoppa út av trígga metra vippuni í svimjihylinum. Og viðgangið tað bara – teir flestu av okkum hoyra til henda bólkin. Vit ræðast hæddir og leypa ikki, uttan at konan ella ein onnur deilig dama stendur og beundrar okkum.

Til ólavsøkuróðurin fara vit at síggja heilt aðrar menn. Beint eftir tíggjumannafarsróðurin bakkar tann stóri stigabrandbilurin nevnliga inn á kaiina, og so fara djarvir og kimiligur fimleikarar heilt upp í stigan og leypa himmalhøgt niður á sjógv, beint framman fyri áskoðarunum. Hæddin er 25 til 30 metrar – tíggju ferðir hægri enn vippan í svimjihylinum, sum vit vanligu menn ganga runt og halda er verd eina heiðursmedalju + fleskasteik.

Men slík útlop eru ikki gamansleikur, og tey krevja nógvavænning. Fyrst og fremst eru tað drúgvu royndirnar frá fimleikinum, sum gera menninar førar fyri at gera útlopin.

Springið varð fyrstu ferð roynt til ólavsøkuróðurin í fjør. Tá varð tað lagt beint eftir barnaróðurin fyri at royna tað. Tað gekk væl, og hesa ferð verður tað so lagt beint eftir tíggjumannafarsróðurin, tá ið menninir standa klárir til at geva fjøldini eina hugtakandi uppliving.

Fakta um Springið

Nær: Beint eftir tíggjumannafarsróðurin
Hvar: Beint við, har Norrøna leggur at
Kostnaður: Ókeypiss